

PAZIRIK HALIŞTIRICI GİZEMİ

SANAT DEDEKTİFLERİ

Ekin ve Metin

Resim
Gamze Pat

Metinleyen
Özcan Sönmez

2017
Gülten Dayıođlu
Vakfı Edebiyat
Ödülü'nün sahibi
Gamze Pat'tan
çok sevecek
yepyeni
bir seri!

**Doğan
Çocuk**

SANAT DEDEKTİFLERİ

Ekin ve Metin

PAZIRIK HALIŞT'NIN GİZEMİ

Sanat Dedektifleri Ekin ve Metin Pazırık Halısı'nın Gizemi

Yazan: Gamze Pat
Resimleyen: Öznur Sönmez

© 2024 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Adres: 19 Mayıs Cad. Golden Plaza No: 3 Kat: 10 Şişli 34360 İstanbul
Tel: (0212) 373 77 00

Her 2.000 adet, bir baskı olarak kabul edilmektedir.

1. Baskı: İstanbul, 2024
ISBN: 978-625-394-111-6
Sertifika no: 44919

Yayına hazırlayan: Cansev Ayanoğlu Güven
Kapak ve grafik tasarım: Havva Alp

Basım yeri: Optimum Basım San. Tic. Ltd. Şti.
Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1 Küçükçekmece 34295 İstanbul
Tel: (0212) 463 71 25
Sertifika no: 41707

☎ (0212) 373 77 44 ✉ satis@doganyayinlari.com.tr

📱 dogancocukyayinlari 📺 dogancocuk

www.dogancocuk.com.tr

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, önceden yazılı izin alınmaksızın, herhangi bir biçimde veya herhangi bir yolla, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt veya başka bir şekilde çoğaltılamaz, bir erişim sisteminde saklanamaz veya iletilemez.

SANAT DEDEKTİFLERİ

Ekin ve Metin

PAZIRIK HALISI'NIN GİZEMİ

Yazan
Gamze Pat

Resimleyen
Öznur Sönmez

OKUL GEZİŞİ

“Vay canına! Bu Şimdi dũnya ũzerinde dokunan ilk halı mı?” diye sordu Ekin karŐısında sergilenen kırmızı halıya hayretle bakarken.

“Evet. Yani hayır.” Metin sersemlemiŐ gibi başını iki yana hızlı hızlı salladı. “Of Ekin, benim de aklımı karıŐtırdın. Öğretmenimiz yolda anlattı ya, orijinal halının bir taklidi bu. Aslına uygun olarak 2002 yılında Niğde’de tekrar dokunmuş.”

Metin ve Ekin’in okulu bu seneki okul gezisini Niğde’ye düzenlemiŐti. Müzeye gitmeden önce, Niğde’de yer alan tarihî manastırları ve eski uygarlıklardan kalan ören yerlerini gezmiŐlerdi.

Andaval ismi verilen ören yerini gezdikleri sırada Ekin, “Ören yeri ne kadar komik bir isim. Yoksa, bu alanda eskiden örgü ören insanlar mı yaşıyormuş?” diye sordu alaycı bir ses tonuyla.

Ekin’in sırt çantasından kimseye görünmeden başını uzatan Sokrates, **"ÖREN KELİMESİNİN ANLAMI KALINTIDIR. YANI, ÖREN YERLERİ TARİHÎ UYGARLIKLARDAN KALAN VE BİZİM İÇİN DEĞERİ OLAN KALINTILARIN BULUNDUĞU YERLERDİR."** diye cevapladı.

Ekin ve Metin, bu kültür gezisine evlerinin bahçesindeki ağacın kovuğunda yaşayan bilge baykuşları Sokrates olmadan gitmek istememişlerdi. Ekin de Sokrates’in içinde rahat edeceğini düşündüğü büyük sırt çantasını yanına almayı uygun bulmuştu.

Metin’in sırt çantası, kedileri Dante ve köpekleri Mozart içinde olduğu için ara sıra kendiliğinden sallanıyordu. Çantanın içinde bir hareketlenme olduğu zamanlarda Metin kimseye belli etmeden Dante ve Mozart’ı uyarıyordu.

“Şiişşt! Sessiz olun çocuklar ve arkada kavga etmeyi bırakın. Sizin yüzünüzden şimdi birine yakalanacağız. Okul gezisine sizi getirmemize izin olmadığını biliyorsunuz.”

Müzedede eski zamanlarda yaşamış olan insanların eşyaları sergileniyordu. Takılar, el yazmaları, yazı takımları, aydınlatma araçları, çanak ve çömlekler, eski madeni paralar... Bu eşyaların hepsi birbirinden ilginç olsa da Metin ve Ekin’i en çok etkileyen eşya, karşısından bir türlü ayrılmadıkları halı olmuştu.

Ekin, halının sergilendiği cam kabinin altındaki yazıyı okuyabilmek için eğildi ve kardeşi de du-yabilsin diye yazanları yüksek sesle okudu.

“Pazırık Halısı. M.Ö. 3. yüzyılda Asya Hun Türkleri tarafından dokunduğu kabul edilen ve dünyanın ilk düğümlü dokuma özelliğini taşıyan halı, yün malzeme ve Türk düğüm tekniğiyle dokunmuştur.”

Ekin okuduğu cümlenin ne anlama geldiğini bir süre düşündü. Sonra Metin’e dönüp, “Zaten

RUGA DOKA MAMA MAMA

bu karşımızda duran halının orijinal halı olmasına imkân yok. Baksana, Pazırık Halısı neredeyse 2500 yıl önce dokunmuş. Bu zaman içinde halının aslı çoktan çürümüştür,” dedi.

Yan tarafta bir vazoyu inceleyen Aysun Öğretmen, Ekin’in dediklerine kulak misafiri olmuştu. Ekin’e doğru yaklaşıp elini onun omzuna koydu.

Bir elin yavaşça kendine doğru yaklaştığını gören Sokrates, çantanın içindeki fularla üzerini örtüp kıpırdamadan bekledi. Birdenbire öğretmenlerini yanlarında bulan Metin ve Ekin de yakalanma korkusuyla bir an donup kaldılar.

“Yanılyorsun Ekinciğim. **GERÇEK PAZIRIK HALISI, BUGÜN RUSYA'DAKİ LENINGRAD HERMITAJ MÜZESİ'NDE SERGİLENİYOR.** Hem de gayet iyi durumda. Rus arkeologlar Pazırık Halısı'nı kazı çalışmaları sırasında bir anıt mezarın içinde bulmuşlar.” Aysun öğretmenin gözleri halıya bakarken dolu dolu oldu. “Ah çocuklar, bu halı bizler için o kadar anlamlı ki... Sizce bu halı bize ne anlatıyor?”

“Yıllara meydan okumayı mı?” diye ilk aklına geleni söyledi Metin. Ekin gülmemek için kendini zor tuttu. Aysun Öğretmen’in dudaklarına da bir tebessüm yerleşmişti.

“Alemsin Metin. Pazırık Halısı, halı sanatının dünya medeniyetine Türklerin bir hediyesi olduğunun kanıtıdır.” Aysun Öğretmen’in topuk sesleri uzaklaşmaya başlayınca, Ekin başını çevirip Sokrates ile konuşmaya başladı.

“Bu nasıl mümkün olabilir anlamıyorum? Annem daha geçen gün sandıkta sakladığı beyaz masa örtüleri sararmış diye üzölmüyor muydu? Oysa bu halı, 2500 yıl boyunca çürümeyi bırak, renkleri bile solmadan kalabilmiş,” dedi Ekin ve parmağını duvarda asılı olan orijinal Pazırık Halısı’nın fotoğrafına doğru çevirdi. “Bu işte bir tuhafılık yok mu sizce de?”

Sokrates daha Ekin’e cevap vermeden, Metin lafa girdi. Onun da bu halı hakkında merak ettikleri vardı.

“Öğretmenin dediğini duydunuz mu? Pazırık Halısı bir mezarın içinden çıkarılmış. Halının bir mezarın içinde ne işi varmış? Burnuma garip kokular geliyor çocuklar. Ayrıca, bahsedilen bu mezarın kime ait olduğunu da çok merak ediyorum.”

Tam o sırada, sırt çantasının içinde birbirine giren Dante ve Mozart'ın sesleri duyuldu. Mozart sinirle hırılıyor, Dante ise tehditkâr bir şekilde miyavlıyordu. Metin sırtında bir sağa bir sola sallanan sırt çantasını tutmakta zorlanmaya başlamıştı.

“Eyvah, yakalanacağız!” dedi Ekin etrafı kolaçan ederek.

“İlerdeki çıkış kapısından çaktırmadan dışarıya çıkalım,” diye önerdi Sokrates. Metin can havliyle, üzerinde yeşil renklerle “acil çıkış” yazan kapıya doğru koştu. Ekin de hemen Metin'in arkasından kendini dışarıya attı.

Müzenin dış kısmında kuytu bir yerine gelince,

Metin çantasını çıkarıp yere koydu. Çantadan fırlayarak çıkan Dante ve Mozart kendilerine dönen sinirli yüzleri görünce, hemen birbirlerine sokuldular. Hatta, azar işiteceğini anlayan Dante Mozart'ın başını yalamaya başladı.

“Neysel, yakalanmadığımız için şanslıyız,” dedi Metin. Sokrates de Ekin’in çantasının içinden çıkıp yere kondu.

“Çocuklar, isterseniz Pazırık Halısı’yla ilgili merak ettiğiniz her şeyin cevabını öğrenebiliriz,” dedi Sokrates ve kanadının altından yeşil kapaklı bir kitap çıkardı. “Buraya geleceğimizi öğrenince, lazım olabilir diye bu kitabı da yanıma almıştım.” Beş parmak kalınlığındaki kitabın üzerinde, koca puntolarla “Pazırık Halısı’nın Günümüze Yolculuğu” yazıyordu.

“Ah, demek bütün gün omuzlarımla ağrımasına neden olan şey bu kitapmış. Ben de senin biraz kilo aldığını sanmıştım Sokrates. Ne kadar safmışım,” dedi Ekin yüzünü buruşturarak. Metin’in ise bu durumdan keyif aldığı belli oluyordu.

“Harikasın Sokrates. Bu kitapla halının meza-za konulduğu döneme gidebiliriz,” dedi Metin, Ekin’in sızlanmalarına aldırmadan.

Sokrates elinde tuttuğu kitabın bir sayfasını rastgele açtı ve sayfada yazılanları yüksek sesle okumaya başladı. Sayfada Pazırık Halısı’nın üzerindeki bazı motiflerin fotoğrafları vardı.

“Halı yaklaşık olarak iki yüz santimetre boyutlarında. Üzerinde üç bin altı yüz kadar düğüm bulunuyor. Merkez alanı kırmızı olan halının etrafında hayvanlardan oluşan iki bordür vardır. İç bordürde geyikler yer alırken, dış bordürde ata binen erkekler yer alır...”

Sokrates kitabı okumaya devam ederken, kitabın sayfaları arasından ufak, sarı ışıklar çıkmaya başladı. Bu küçük ışıklar bir süre sonra çocukların etrafında dönmeye başladılar. Ekin ile Metin bir ağızdan bağırdılar:

"SANAT DEDEKTİFLERİ İŞ BAŞINDA!"

Ve hepsi birden kitabın içine girip aniden gözden kayboldular.

Sokrates'in az önce elinde tuttuğu yeşil kapaklı kitap müze binasının dibinde yere düşüp kapandı.

ANIT MEZAR

Ekin ve Metin gözlerini açtıklarında, artık bildikleri bir zamanda veya tanıdık bir mekânda değillerdi. Kitap onları M.Ö. 3. yüzyıla, Asya Hun Türklerinin yaşadığı Altay Dağları'na getirmişti.

“Bakın çocuklar, az ileride anıt mezarlar var. Fazla dikkat çekmeden hemen o tarafa doğru gidelim,” dedi Sokrates yolculuğun sersemliğini üzerinden atınca.

Sokrates'in dediği yöne doğru ilerlediklerinde, Ekin ve Metin yerin altına doğru inen taş merdivenleri gördüler. Merdivenler yerin altında bir taş odaya açılıyordu. Etrafa alıcı gözle bakınca,

PAZIRIK HALISI'NIN GİZEMİ

SANAT DEDEKTİFLERİ

Ekin ve Metin

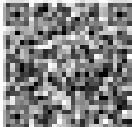
Sanat Dedektifleri Ekin ve Metin, Pazırık Halısı'nın gizemini çözmek için geçmişe bir yolculuk yapıyor. Dünyanın bilinen ilk halısı, 2500 yıl boyunca çürümeden günümüze nasıl ulaşmış olabilir? Sanat Dedektifleri'nin yeraltı mezarlarını keşfedip gerçek mumyalarla karşılaşacakları, motiflerin dilini öğrenip tarihi değiştirecekleri nefes nefese bir macera bizi bekliyor.

Afacanlık, gizem ve sanat dolu bu maceralarla hem geleneksel sanatlarımızı öğrenecek hem de tarihe tanıklık edeceksiniz!

**Serinin
Diğer
Kitapları**

QR kodu okutunuz

Dijital fiyat etiketi

Sertifika no: 44919

ISBN 978-625-394-111-6

9 786253 941116

**Dağın
Çocuk**